

Beleidsregels Participatiewet, IOAW, IOAZ en Bbz 2004 Maassluis, Vlaardingen en Schiedam 2025

Het dagelijks bestuur van Stroomopwaarts MVS, gelet op:

- de Participatiewet;
- de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werknemers;
- de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen;
- artikel 4:81 en volgende van de Algemene wet bestuursrecht;
- het Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004.

Besluit vast te stellen: Beleidsregels Participatiewet, IOAW, IOAZ en Bbz 2004 Maassluis, Vlaardingen en Schiedam 2025

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen

Artikel 1.1 – Begripsbepalingen

1. Alle begrippen die in deze beleidsregels worden gebruikt en die niet nader zijn omschreven hebben dezelfde betekenis als in de Algemene wet bestuursrecht, de Participatiewet, de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werknemers, de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen en het Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004.
2. In deze beleidsregels worden de volgende afkortingen en begrippen gehanteerd:

a.	Awb	Algemene wet bestuursrecht.
b.	Bbz 2004	Bijstandsbesluit zelfstandigen 2004.
c.	Benadelingsbedrag	Het bedrag als bedoeld in artikel 18a, tweede lid Participatiewet, artikel 20a tweede lid Wet Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers, artikel 20a, tweede lid Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen.
d.	Boete	De bestuurlijke boete die op grond van artikel 18a Participatiewet, artikel 20a Wet Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers, artikel 20a Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen opgelegd wordt bij het schenden van de inlichtingenplicht.
e.	College	Het college van burgemeester en wethouders van Maassluis, Vlaardingen en Schiedam.
f.	Dagelijks bestuur	Het dagelijks bestuur van Stroomopwaarts MVS.
g.	Draagkracht	Het bedrag aan inkomen en vermogen dat een aanvrager zelf aan noodzakelijke bijzondere kosten moet besteden voordat bijzondere bijstand wordt verstrekt.
h.	Draagkrachtjaar	Een vastgestelde periode van 12 maanden waarbij aan het begin van die periode de draagkracht is vastgesteld en voor de hele periode blijft gelden.
i.	Gift	Een onverplichte betaling uit vrijgevigheid door een natuurlijke persoon of door een instelling.
j.	Inlichtingenplicht	De verplichting als bedoeld in artikel 17, eerste lid Participatiewet, artikel 38, tweede lid van het Bbz 2004, artikel 13, eerste lid Wet Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers, artikel 13, eerste lid Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen en artikel 30c, tweede en derde lid Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen.
k.	IOAW	Wet Inkomensvoorziening voor Oudere en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte werkloze Werknemers.
l.	IOAZ	Wet Inkomensvoorziening voor Oudere en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte gewezen Zelfstandigen.
m.	Medewerkingsverplichting	De verplichting als bedoeld in artikel 17, tweede lid Participatiewet, artikel 38, tweede lid van het Bbz 2004, artikel 13, tweede lid Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers, artikel 13, tweede lid Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen en artikel 30c, tweede en derde lid Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen.
n.	MSNP	Minnelijke schuldsanering natuurlijke personen.
o.	NIBUD	Nationaal Instituut voor budgetvoorlichting.
p.	Peildatum	De datum waarop een persoon individuele inkomenstoeslag aanvraagt.
q.	Rv	Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering.
r.	Vtlb	Vrij te laten bedrag.
s.	Wet	Participatiewet.
t.	Woning	Een zelfstandige woning, voorzien van een eigen toegang, waarbij geen wezenlijke woonfuncties, zoals woon- en slaapruiimte, was- en kookgelegenheid en toilet met andere woningen worden gedeeld. Een eigen toegang houdt in dat men de woonruimte kan bereiken zonder

		daarbij vertrekken of gangen en dergelijke te hoeven passeren waarover anderen zeggenschap hebben, omdat zij huurder of eigenaar zijn.
u.	Woonkosten	Bij een huurwoning : de per maand geldende huurprijs als omschreven in artikel 1, onder d, Wet op de huurtoeslag bij een eigen woning: de tot een bedrag per maand omgerekende som van de ten behoeve van de financiering van de woning verschuldigde hypotheekrente, de in verband met het eigendom hebben van de woning te betalen zakelijke lasten (het rioolrecht, het eigenaarsdeel van de onroerende zaak belasting, de opstalverzekering, het eigenaarsdeel van de waterschapslasten en de erfpachtcanon, kosten van de VvE worden vergoed overeenkomstig artikel 5 lid 3 van de Wet op de huurtoeslag).
v.	Woonlasten	Alle kosten die verbonden zijn aan het bewonen van een woning, zoals energie/gas/water/licht, met uitzondering van woonkosten.
w.	WSNP	Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen.

Hoofdstuk 2 Bestuurlijke boete en waarschuwing

Artikel 2.1 – Bestuurlijke boete bij schenden inlichtingenplicht

1. Het niet, niet behoorlijk of niet tijdig voldoen aan de inlichtingenplicht is een overtreding die wordt gesanctioneerd met een boete of een waarschuwing.
2. Er wordt tijdig aan de inlichtingenplicht voldaan wanneer de vereiste inlichtingen worden verstrekt binnen een termijn van uiterlijk twee weken, te rekenen vanaf het moment waarop het te melden feit of de omstandigheid zich heeft voorgedaan dan wel kenbaar werd voor belanghebbende.

Artikel 2.2 – Bevoegdheid tot het geven van een waarschuwing

1. Het dagelijks bestuur maakt gebruik van zijn bevoegdheid om te volstaan met het geven van een schriftelijke waarschuwing wegens het niet of niet behoorlijk nakomen van de inlichtingenplicht indien:
 - a. de schending van de inlichtingenplicht niet heeft geleid tot een benadelingsbedrag, of;
 - b. het benadelingsbedrag niet hoger is dan € 150,00, of;
 - c. de belanghebbende onjuiste, onvolledige of geen inlichtingen heeft verstrekt, maar hij binnen een redelijke termijn van zestig dagen vanaf het moment dat de inlichtingen hadden moeten worden verstrekt, alsnog uit eigen beweging de juiste inlichtingen verstrekt voordat de overtreding is geconstateerd.
2. In afwijking van het eerste lid onder c geeft het dagelijks bestuur geen schriftelijke waarschuwing wanneer de betreffende persoon deze inlichtingen heeft verstrekt in het kader van toezicht op de naleving van een inlichtingenplicht.
3. In afwijking van het eerste lid geeft het dagelijks bestuur ook geen schriftelijke waarschuwing wanneer aan de betreffende persoon binnen een periode van twee jaar voorafgaand aan de geconstateerde schending van de inlichtingenplicht:
 - a. een schriftelijke waarschuwing is gegeven wegens een voorgaande schending van de inlichtingenplicht; of,
 - b. een boete is opgelegd wegens een voorgaande schending van de inlichtingenplicht; of,
 - c. het Openbaar Ministerie tot strafvervolging is overgegaan wegens een voorafgaande schending van de inlichtingenplicht.
4. Het bepaalde in het tweede en derde lid is ook van toepassing wanneer de boete of de schriftelijke waarschuwing gegeven is op basis van een andere wettelijke regeling of door een andere uitvoeringsorganisatie.

Artikel 2.3 – Lichte en zware procedure bestuurlijke boete

1. Wanneer er een waarschuwing wordt opgelegd, wordt belanghebbende niet in de gelegenheid gesteld om zijn zienswijze te geven.
2. In het geval van een lichte procedure met een benadelingsbedrag minder dan € 340 stelt het dagelijks bestuur een boeterapport op. Het dagelijks bestuur is hierbij niet verplicht de zienswijze van belanghebbende te vragen.
3. Bij het volgen van de lichte procedure wordt de boete opgelegd door de ambtenaar die de schending van de inlichtingenplicht heeft geconstateerd.
4. In het geval van een zware procedure met een benadelingsbedrag hoger dan € 340 stelt het dagelijks bestuur een boeterapport op en vraagt de zienswijze van de belanghebbende.
5. Wanneer de belanghebbende in de gelegenheid wordt gesteld zijn zienswijze naar voren te brengen, kan hij dit binnen veertien dagen na uitnodiging schriftelijk doen of binnen diezelfde veertien dagen kenbaar maken dat hij zijn zienswijze mondeling naar voren wil brengen.
6. Indien de belanghebbende geen gebruik maakt van de mogelijkheid zijn zienswijze kenbaar te maken, gaat het dagelijks bestuur uit van normale verwijtbaarheid, tenzij uit onderzoek van het dagelijks bestuur is gebleken dat er redenen zijn om hiervan af te wijken.

7. In de beschikking tot het opleggen van de boete reageert het dagelijks bestuur op de zienswijze van de belanghebbende en vermeldt:
 - a. de geconstateerde overtreding;
 - b. het bedrag van de boete;
 - c. de wijze waarop de hoogte van de boete is bepaald;
 - d. indien van toepassing: de reden waarom de zienswijze geen aanleiding geeft af te zien van een boeteoplegging.
8. Indien het dagelijks bestuur na ontvangst van de zienswijze besluit geen boete op te leggen, stelt het de belanghebbende hiervan middels een beschikking op de hoogte en vermeldt:
 - a. de geconstateerde overtreding; en,
 - b. de reden waarom het dagelijks bestuur afziet van boeteoplegging.

Artikel 2.4 – Beslissingstermijn bestuurlijke boete

1. Het besluit tot het opleggen van de boete wordt genomen binnen een termijn van dertien weken nadat van de overtreding een rapport is opgemaakt.
2. Wanneer het besluit tot het opleggen van de boete wordt genomen op een moment dat gelegen is tussen 13 weken en 26 weken nadat van de overtreding een rapport is opgemaakt, wordt het boetepercentage dat wordt opgelegd verlaagd met 5%.
3. Wanneer het besluit tot het opleggen van de boete wordt genomen op een moment dat gelegen is tussen 26 weken en 52 weken nadat van de overtreding een rapport is opgemaakt, wordt het boetepercentage dat wordt opgelegd verlaagd met 10%.
4. Wanneer het besluit tot het opleggen van de boete wordt genomen later dan 52 weken nadat van de overtreding een rapport is opgemaakt, wordt een rapport opgemaakt van de feiten en omstandigheden die hebben geleid tot de besluitvorming op het gegeven moment. Op basis van het rapport wordt beoordeeld wat de gevolgen zijn voor de hoogte van de op te leggen boete.
5. Wanneer er geen rapport wordt opgemaakt, wordt de in de leden 2, 3 en 4 genoemde termijn berekend vanaf de datum van de beschikking waarmee de ten gevolge van de overtreding van de inlichtingenplicht teveel betaalde uitkering wordt teruggevorderd.

Hoofdstuk 3 Verplichtingen

Artikel 3.1 – Uitzondering op het kunnen volgen van uit 's Rijks kas bekostigd onderwijs

Een belanghebbende in de leeftijd tot 27 jaar wordt geacht uit 's Rijks kas bekostigd onderwijs te kunnen volgen, als bedoeld in artikel 13, tweede lid, onder c, van de wet, behalve als:

- a. een bindend negatief studieadvies gegeven is;
- b. een verklaring van het Regionaal Meld- en Coördinatiepunt aanwezig is, waaruit blijkt dat de belanghebbende niet in staat is om een startkwalificatie te behalen;
- c. feitelijk niet de mogelijkheid bestaat om het onderwijs te volgen en de oorzaak daarvan niet ligt in verwijtbare gedragingen of verwijtbaar nalaten van de belanghebbende.

Artikel 3.2 – Ontheffing arbeidsverplichtingen

Een ontheffing van de arbeidsverplichtingen of onbeloonde maatschappelijke nuttige werkzaamheden als bedoeld in artikel 9, tweede lid, van de wet, artikel 37a, eerste lid, van de IOAW en artikel 37a, eerste lid, van de IOAZ is gekoppeld aan de verwachte duur van het bestaan van de gronden om ontheffing te verlenen. Het dagelijks bestuur verleent voor maximaal drie jaar een ontheffing.

Hoofdstuk 4 Normtoepassing

Artikel 4.1 – Kamerhuur

1. Voor de beoordeling of sprake is van een commerciële prijs voor kamerhuur in het geval van kostendelers als bedoeld in artikel 19a, eerste lid, onder b en c, van de wet, artikel 5, achtste lid, onder b en c van de IOAW en artikel 5, zevende lid, onder b en c van de IOAZ, wordt gebruik gemaakt van de rekenmethodiek van de Huurcommissie.
2. Er is sprake van een commerciële huurprijs wanneer die per maand tenminste 75% bedraagt van de volgens de methodiek van de Huurcommissie berekende maximale huurprijs.

Artikel 4.2 – Kostganger

1. Voor de beoordeling of sprake is van een commerciële prijs voor kost en inwoning van een kostganger in het geval van kostendelers, als bedoeld in artikel 19a, eerste lid, onder b en c, van de wet, artikel 5, achtste lid, onder b en c van de IOAW en artikel 5, zevende lid, onder b en c van de IOAZ, wordt gebruik gemaakt van de rekenmethodiek van de Huurcommissie, samen met de richtprijzen van het NIBUD, voor de kosten van voeding per persoon per dag.

2. Er is sprake van een commerciële prijs voor kost en inwoning van een kostganger die per maand tenminste 75% bedraagt van de volgens de methodiek van de Huurcommissie berekende maximale huurprijs, verhoogd met dertig maal de toepasselijke norm voor voeding per persoon per dag.

Artikel 4.3 – Ontbreken van woonkosten of woonlasten

1. Het dagelijks bestuur maakt gebruik van zijn bevoegdheid om de norm, als bedoeld in artikel 21 van de wet, lager vast te stellen voor zover de belanghebbende lagere algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan heeft dan waarin de norm voorziet als gevolg van zijn woonsituatie, in de volgende situaties:
 - a. bij het niet aanhouden van een woning;
 - b. bij bewonen van een woning waarbij een derde de woonkosten of de woonlasten betaalt.
 - c. bij bewoning van een woning waaraan geen woonlasten verbonden zijn, bijvoorbeeld als gevolg van kraken of het tijdelijk bewonen van een woning zonder huur- of koopverplichtingen;
 - d. bij bewoning van een woning waarvoor slechts gedeeltelijke woonkosten of woonlasten verschuldigd zijn.
2. De verlaging bedraagt 20% van de gehuwdennorm als er in het geheel geen woning wordt aangehouden, dan wel wordt verbleven in een instelling die niet als woning wordt aangemerkt.
3. De verlaging bedraagt 20% van de gehuwdennorm als een woning wordt bewoond waarvoor geen woonkosten en woonlasten verschuldigd zijn.
4. De verlaging bedraagt 10% van de gehuwdennorm als een woning wordt bewoond waarvoor alleen woonkosten of woonlasten verschuldigd zijn.
5. In situaties die niet onder lid 2, 3 of 4 van dit artikel vallen, maar waarbij wel sprake is van lagere algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan, wordt de verlaging afgestemd op de individuele situatie waarbij de verlaging maximaal 20% van de gehuwdennorm bedraagt.

Artikel 4.4 – Opname in een inrichting

1. Wanneer een bijstandsgerechtigde wordt opgenomen in een inrichting, wordt de norm drie maanden na de datum van opname aangepast naar die voor de norm in een inrichting.
2. Wanneer op voorhand niet duidelijk is of de opname in een inrichting in een andere gemeente langer gaat duren dan twaalf maanden, wordt de bijstand als bedoeld in het eerste lid beëindigd op de dag nadat de opname twaalf maanden geduurd heeft.
3. Wanneer op voorhand duidelijk is dat de opname in een inrichting in een andere gemeente langer gaat duren dan twaalf maanden, wordt de bijstand beëindigd met ingang van de dag van de opname.

Hoofdstuk 5 Inkomsten

Artikel 5.1 – Inkomsten uit kamerverhuur, onderverhuur of het hebben van kostgangers

1. Wanneer een bijstandsgerechtigde optreedt als kamerverhuurder, onderverhuurder of kostgever zonder dat dit leidt tot toekenning van de kostendelersnorm, worden de inkomsten daaruit in aanmerking genomen bij de vaststelling van de hoogte van de bijstand conform artikel 19 van de wet in samenhang met paragraaf 3.4 van de wet.
2. Inkomsten uit commerciële verhuur of van een of meerdere kostganger(s), als bedoeld in artikel 33 lid 4 van de wet, worden op de uitkering in mindering gebracht en berekend naar de werkelijke opbrengst wanneer aan de volgende voorwaarden is voldaan:
 - a. als de overeengekomen prijs conform Hoofdstuk 4 van deze beleidsregels wordt aangemerkt als commercieel, en;
 - b. als de bijstandsgerechtigde de hoogte van de kosten via een boekhouding of afzonderlijke bewijsstukken heeft aangetoond.

Artikel 5.2 – Inkomstenvrijlating

1. De inkomstenvrijlatingen voor inkomsten uit arbeid, als bedoeld in artikel 31, tweede lid, onder n, van de wet, artikel 8, tweede lid van de IOAW en artikel 8 derde lid van de IOAZ worden in alle gevallen geacht bij te dragen aan inschakeling in de arbeid.
2. De inkomstenvrijlatingen van inkomsten uit arbeid van een alleenstaande ouder, als bedoeld in artikel 31, tweede lid, onder r, van de wet, artikel 8, vijfde lid, van de IOAW en artikel 8, negende lid, van de IOAZ worden in alle gevallen geacht bij te dragen aan inschakeling in de arbeid.
3. In afwijking van de voorgaande leden wordt geen inkomstenvrijlating toegepast, wanneer de inkomsten in strijd met de inlichtingenplicht of medewerkingsverplichting niet of niet tijdig zijn gemeld aan het dagelijks bestuur.

Artikel 5.3 – Giften

1. Het dagelijks bestuur is van oordeel dat vanaf kalenderjaar 2022 een bedrag tot € 1.200,00 per kalenderjaar aan giften uit een oogpunt van bijstandsverlening verantwoord is en niet wordt aangemerkt als middel.
2. In afwijking van lid 1 geldt vanaf het kalenderjaar 2023 dat het college van de gemeente Vlaardingen van oordeel is dat een bedrag tot € 2.250,00 per kalenderjaar uit oogpunt van bijstandsverlening verantwoord is en niet wordt aangemerkt als middel.
3. Dit artikel vervalt bij inwerkingtreding van de wetswijziging die de giftenvrijlating in de wet regelt.

Hoofdstuk 6 Bijzondere bijstand

Artikel 6.1 – Aanvraag

Een aanvraag om bijzondere bijstand moet worden ingediend binnen een termijn van drie maanden gerekend vanaf de dag waarop de kosten zijn opgekomen.

Artikel 6.2 – Drempelbedrag

Het dagelijks bestuur hanteert bij de beoordeling van het recht op bijzondere bijstand geen drempelbedrag als bedoeld in artikel 35, tweede lid, van de wet.

Artikel 6.3 – Draagkracht

1. Het inkomen, als bedoeld in artikel 32 en 33 van de wet, wordt als draagkracht in aanmerking genomen, voor zover het meer bedraagt dan 110% van de voor een alleenstaande dan wel gehuwden geldende norm als bedoeld in de artikelen 20, 21, 22 en 23 van de wet.
2. In het geval van een kostendeler, als bedoeld in artikel 19a van de wet, wordt voor de bepaling van de draagkracht de norm voor een alleenstaande gebruikt.
3. In het geval van een gehuwde met een niet-rechthebbende partner, als bedoeld in artikel 24 van de wet, wordt voor de bepaling van de draagkracht de norm voor gehuwden gebruikt.
4. De draagkracht wordt vastgesteld op basis van de toepasselijke bijstandsnorm wanneer één of meer van de volgende situaties van toepassing is;
 - a. WSNP;
 - b. MSNP.
5. De draagkracht wordt vastgesteld op basis van het feitelijk besteedbaar inkomen wanneer één of meer van de volgende situaties van toepassing is;
 - a. inhouding inzake een bestuursrechtelijke premie;
 - b. beslaglegging.
6. Het vierde lid sub a en b is niet van toepassing wanneer er bijzondere bijstand wordt aangevraagd of wanneer de draagkracht tussentijds wijzigt voor budgetbeheer, budgetbegeleiding en beschermingsbewindvoering. De bijzondere bijstand wordt afgewezen wanneer er geen verhoging van het vtlb is gevraagd.
7. In afwijking van het eerste lid wordt het inkomen boven de bijstandsnorm volledig als draagkracht aangemerkt, wanneer de bijzondere bijstand aangevraagd is voor;
 - a. de kosten van aanschaf van duurzame gebruiksgoederen;
 - b. overige inrichtingskosten;
 - c. de kosten van levensonderhoud van jongeren in de leeftijd van 18, 19 of 20 jaar;
 - d. woonkosten;
 - e. kosten van verhuizing.
8. In afwijking van het eerste lid en met in achtneming van het tweede lid, wordt het inkomen boven 130% van de van toepassing zijnde bijstandsnorm als draagkracht in aanmerking genomen wanneer een borgstelling voor een saneringskrediet op grond van artikel 49 van de wet, of bijzondere bijstand in de vorm van een borgstelling op grond van artikel 51 van de wet voor een sociaal krediet bij de Kredietbank Rotterdam is aangevraagd.
9. Bij de vaststelling van het inkomen voor berekening van de draagkracht wordt een ontvangen individuele inkomensvoet buiten beschouwing gelaten.
10. Het in aanmerking te nemen inkomen wordt verminderd met;
 - a. de betalingen voor levensonderhoud ten behoeve van de niet in het gezinsverband van de belanghebbende levende echtgeno(o)t(e) en kinderen tot 21 jaar, alsmede ten behoeve van de gewezen echtgeno(o)t(e);
 - b. de ten laste van de belanghebbende blijvende kosten in verband met studie en opleiding van kinderen.
11. Het vermogen dat volledig als draagkracht wordt aangemerkt is:

- a. Voor de gemeenten Maassluis en Schiedam het vermogen dat met toepassing van artikel 34 van de wet in aanmerking moet worden genomen.
 - b. Voor de gemeente Vlaardingen het vermogen, dat alleen bestaat uit direct beschikbare geldmiddelen in de vorm van:
 - I. contant geld;
 - II. geld op bank- en spaarrekeningen;
 - III. cryptovaluta;
 - IV. waarde van effecten.
 - c. Het gestelde onder b. vervalt per 1-8-2025. Vanaf 1-8-2025 geldt onderdeel a ook voor de inwoners van de gemeente Vlaardingen.
12. Voor de vaststelling van de draagkracht wordt uitgegaan van de inkomens- en vermogenssituatie in de maand waarin de aanvraag om bijzondere bijstand wordt ingediend. Indien de situatie in deze maand geen juist inzicht geeft in het te verwachten inkomen gedurende de draagkrachtperiode, wordt uitgegaan van het gemiddelde inkomen gedurende het aan de bedoelde maand voorafgaande kwartaal, half jaar of jaar. Dit is afhankelijk van de vraag welke periode het juiste inzicht geeft in het te verwachten inkomen.

Artikel 6.4 – Draagkrachtperiode

1. De draagkracht wordt vastgesteld voor de periode van een jaar.
2. Het draagkrachtjaar start op de eerste dag van de maand waarin voor het eerst bijzondere bijstand wordt aangevraagd.
3. Voor aanvragen die gedaan worden binnen het lopende draagkrachtjaar geldt de aan het begin van dat draagkrachtjaar vastgestelde draagkracht.
4. Een nieuw draagkrachtjaar start op de eerste dag van de maand waarin voor het eerst bijzondere bijstand wordt aangevraagd en er geen lopend draagkrachtjaar meer is.
5. Een vastgestelde draagkracht kan alleen worden gewijzigd, wanneer de persoonlijke of financiële omstandigheden van de belanghebbende ingrijpend gewijzigd zijn. Een ingrijpende wijziging is een stijging of daling van het vastgestelde inkomen en vermogen met 10% of meer over een periode van minimaal 3 maanden.

Artikel 6.5 – Draagkrachtverrekening

1. De draagkracht wordt in één keer met de bijzondere bijstand verrekend.
2. In afwijking van het eerste lid kan, in geval van periodieke bijzondere bijstand, de draagkracht per maand verrekend worden naar rato van het aantal maanden van de periode waarop de bijzondere bijstand betrekking heeft.

Artikel 6.6 – Specifieke kostensoorten

Bij de verlening van bijzondere bijstand voor de hieronder vermelde specifieke kostensoorten, gelden de daarbij vermelde bijzondere bepalingen:

1. Duurzame gebruiksgoederen:
 - a. bijzondere bijstand voor de kosten van noodzakelijke duurzame gebruiksgoederen, wordt verstrekt in de vorm van een geldlening.
 - b. bij de vaststelling van de hoogte van de bijstand voor duurzame gebruiksgoederen, worden de mogelijkheden om gebruikte goederen aan te schaffen in aanmerking genomen.
 - c. wanneer bijstand verleend wordt voor woninginrichting, is de bijstand afgestemd op de noodzakelijke aan te schaffen duurzame gebruiksgoederen maar maximaal:
 - i. € 2.005,00 alleenstaande kamerbewoner;
 - ii. € 2.835,00 alleenstaande zelfstandig wonend;
 - iii. € 3.972,00 gehuwden / gezin van 2 personen;
 - iv. € 4.661,00 gezin van 3 personen;
 - v. € 5.258,00 gezin van 4 personen;
 - vi. € 6.267,00 gezin van 5 personen;
 - vii. € 382,00 voor elk inwonend ten laste komend kind meer;
 - viii. € 3.972,00 gedeeld door het aantal kostendelers voor een kostendeler.
 - d. wanneer er sprake is van het voor het eerst zelfstandig, of opnieuw zelfstandig wonen, niet zijnde het voor het eerst verlaten van het ouderlijk huis, wordt voor de kosten van de eerste huurnota bijzondere bijstand om niet verstrekt.
2. Levensonderhoud van personen van 18, 19 of 20 jaar als bedoeld in artikel 12 van de wet:

- a. er bestaat alleen recht op bijzondere bijstand voor zover de noodzakelijke kosten van het bestaan uitgaan boven de toepasselijke bijstandsnorm en voor deze kosten geen beroep kan worden gedaan op de ouders, omdat:
 - i. de middelen van de ouders daartoe niet toereikend zijn, of,
 - ii. de belanghebbende het onderhoudsrecht tegenover de ouders redelijkerwijs niet te gelde kan maken.
 - b. er bestaat alleen recht wanneer de belanghebbende zelfstandige huisvesting heeft én deze zelfstandige huisvesting noodzakelijk is.
 - c. de bijzondere bijstand wordt vastgesteld, rekening houdend met de individuele omstandigheden, maximaal op de ingevolge artikel 21 van de wet geldende norm voor een 21-jarige.
3. Woonkostentoeslag:
- a. wanneer de woonkosten lager zijn dan de maximale rekenhuur op grond van de Wet op de huurtoeslag, bestaat recht op bijzondere bijstand voor woonkosten, als:
 - i. een huurwoning wordt bewoond, waarvoor recht bestaat op een huurtoeslag, maar deze toeslag als gevolg van een hoger inkomen in een voorliggende periode van het kalenderjaar lager is vastgesteld dan op basis van het actuele inkomen zou plaatsvinden;
 - ii. een huurwoning, huurwoonwagen of huurwoonboot wordt bewoond, waarvoor nog geen recht of geen recht meer bestaat op een huurtoeslag, omdat een huurtoeslag uitsluitend wordt verstrekt wanneer gedurende de volledige maand huur verschuldigd is;
 - iii. een eigen woning, woonwagen of woonboot wordt bewoond.
 - b. De bijzondere bijstand voor woonkostentoeslag is gelijk aan de huurtoeslag, berekend volgens de Wet op de huurtoeslag bij een inkomen op het minimumniveau, verminderd met de toegekende huurtoeslag of een daarmee vergelijkbare bijdrage in de woonkosten.
 - c. Wanneer de woonkosten hoger zijn dan de maximale rekenhuur op grond van de Wet op de huurtoeslag, wordt de bijzondere bijstand in overeenstemming het gestelde onder b berekend, met dien verstande dat de woonkosten die uitgaan boven de maximale rekenhuur volledig voor bijstand in aanmerking komen.
 - d. Aan de verstrekking van de onder c bedoelde bijzondere bijstand wordt de verplichting verbonden dat de belanghebbende zo snel mogelijk, maar uiterlijk binnen twaalf maanden na aanvang van deze bijstand verhuist naar passende woonruimte, waarvoor aanspraak op huurtoeslag bestaat.

Artikel 6.7 – Categoriele bijzondere bijstand

1. Inwoners van Maassluis, Vlaardingen en Schiedam met een inkomen tot 120% van de toepasselijke bijstandsnorm en die AV-standaard of AV-top aanvullend verzekerd zijn bij DSW Zorgverzekeraar komen in aanmerking voor deelname aan de collectieve aanvullende ziektekostenverzekering.
2. Het dagelijks bestuur vergoedt ten behoeve van deelnemers aan de collectieve aanvullende ziektekostenverzekering structureel 50% van de geldende premie van de AV-standaard verzekering rechtstreeks aan DSW Zorgverzekeraar.

Hoofdstuk 7 Individuele inkomenstoeslag

Artikel 7.1 – Uitzicht op inkomensverbetering

Het dagelijks bestuur is van oordeel dat er in ieder geval sprake is van 'uitzicht op inkomensverbetering' als de aanvrager van een individuele inkomenstoeslag, als bedoeld in artikel 36 van de wet, op de peildatum onderwijs volgt of in de referteperiode uit Rijks kas bekostigd onderwijs heeft afgerond waarmee wordt voldaan aan de kwalificatieplicht als bedoeld in de Leerplichtwet 1969.

Artikel 7.2 – Geen uitzicht op inkomensverbetering

Een belanghebbende wordt geacht in ieder geval geen uitzicht op inkomensverbetering te hebben als:

1. uit een besluit in het kader van een arbeidsongeschiktheidsuitkering blijkt dat hij volledig en duurzaam arbeidsongeschikt is;
2. hij een ontheffing heeft van de plicht tot arbeidsinschakeling;
3. uit gegevens in zijn dossier, of een onderzoek door een deskundige, blijkt dat hij niet in staat kan worden geacht met arbeid een inkomen te verdienen ter hoogte van 110% van de toepasselijke bijstandsnorm.

Artikel 7.3 – Peildatum vermogenstoets

Met het oog op de vermogenstoets wordt het vermogen in aanmerking genomen waarover de belanghebbende op de peildatum beschikt of redelijkerwijs kan beschikken.

Artikel 7.4 – Inkomenstoets

Bij de inkomenstoets wordt het in aanmerking genomen inkomen getoetst aan de toepasselijke bijstandsnorm, zonder daarbij toepassing te geven aan artikel 22a van de wet.

Hoofdstuk 8 Terug- en invordering

Artikel 8.1 – Bereik

De artikelen 8.4 en 8.5 zijn niet van toepassing op vorderingen die ontstaan zijn op of na 1 januari 2013, waarbij tot de terugvordering is besloten op grond van het schenden van de inlichtingenplicht.

Artikel 8.2 – Afzien van (volledige) terugvordering wegens dringende redenen

Van dringende redenen, als bedoeld in artikel 58 lid 8 van de wet, artikel 25 IOAW en artikel 25 IOAZ, is sprake als volledige of gedeeltelijke terugvordering voor de belanghebbende, gelet op bijzondere omstandigheden in het individuele geval, leidt tot onaanvaardbare gevolgen op financieel en sociaal-maatschappelijk gebied. Bij de beoordeling dienen zowel de gevolgen van de herziening of terugvordering als de oorzaken daarvan in beschouwing te worden genomen, inclusief de mate van verwijtbaarheid van de betrokkene en de eventuele rol van de uitvoeringsinstantie in het ontstaan van de situatie.

Artikel 8.3 – Afzien van terug- en invordering bij schuldregeling

1. Het dagelijks bestuur besluit om geheel of gedeeltelijk af te zien van terugvordering of invordering wanneer:
 - a. redelijkerwijs is te voorzien dat de belanghebbende niet zal kunnen voortgaan met het betalen van zijn schulden, en;
 - b. redelijkerwijs is te voorzien dat een schuldregeling met betrekking tot alle vorderingen van de overige schuldeisers zonder dit besluit niet tot stand zal komen, en;
 - c. de vordering van het dagelijks bestuur wegens teruggevorderde bijstand of uitkering ten minste zal worden voldaan naar evenredigheid met de vorderingen van de schuldeisers van gelijke rang.
2. Naast het bepaalde in artikel 60c van de wet, artikel 29a IOAW en artikel 29a IOAZ is het eerste lid ook niet van toepassing als de vordering wordt gedekt door pand of hypotheek op een zaak of zaken, behalve wanneer de vordering niet op die zaken kan worden verhaald.
3. Het dagelijks bestuur trekt het besluit om geheel of gedeeltelijk af te zien van terug- of invordering in of wijzigt dit besluit ten nadele van de belanghebbende wanneer:
 - a. niet binnen de gestelde termijn nadat dat besluit is bekendgemaakt, een schuldregeling tot stand is gekomen die voldoet aan de in het eerste lid genoemde voorwaarden, of,
 - b. de belanghebbende zijn vordering aan het dagelijks bestuur niet volgens de schuldregeling voldoet, of
 - c. onjuiste of onvolledige gegevens zijn verstrekt en verstrekking van juiste of volledige gegevens tot een ander besluit zou hebben geleid.

Artikel 8.4 – Afzien van invordering na het voldoen aan de betalingsverplichting

1. Het dagelijks bestuur ziet af van invordering wanneer de belanghebbende:
 - a. vijf jaar lang volledig aan zijn betalingsverplichtingen heeft voldaan of ten minste 50% van de hoofdsom van de betreffende vordering heeft voldaan, of
 - b. niet vijf jaar lang volledig aan zijn betalingsverplichting heeft voldaan, maar het achterstallige bedrag over die periode, alsnog heeft betaald en tenminste 50% van de hoofdsom van de vordering heeft voldaan, of
 - c. vijf jaar lang geen betalingen heeft verricht en niet aannemelijk is dat hij deze op enig moment zal verrichten.
2. Het eerste lid is niet van toepassing op vorderingen die zijn gedekt door pand of hypotheek op een zaak of zaken, behalve wanneer die vorderingen niet op die zaken kunnen worden verhaald.
3. Het dagelijks bestuur kan een op basis van het eerste lid genomen besluit om geheel of gedeeltelijk af te zien van terugvordering of invordering intrekken, wanneer op een later tijdstip blijkt dat belanghebbende onjuiste of onvolledige gegevens heeft verstrekt en de verstrekking van juiste of volledige gegevens tot een ander besluit zou hebben geleid.
4. Een besluit als bedoeld in het eerste lid, aanhef, onder a of b wordt alleen genomen als de belanghebbende daarom schriftelijk heeft verzocht.

5. Tot toepassing van het eerste lid, aanhef en onder c wordt ambtshalve besloten.
6. De in het eerste lid onder a genoemde termijn van vijf jaar wordt verkort naar drie jaar wanneer het gemiddeld inkomen van de belanghebbende in die periode niet hoger is geweest dan de beslagvrije voet bedoeld in de artikelen 475c en 475d van het Rv.
7. Op verzoek van de belanghebbende kan het dagelijks bestuur instemmen met afkoop van het restant van de vordering, wanneer de afkoop meer oplevert dan wanneer de gebruikelijke incassoprocedure wordt gevolgd.

Artikel 8.5 – Afzien van terugvordering en invordering bij kruimelbedragen

1. Het dagelijks bestuur ziet af van het nemen van een terugvorderingsbesluit wanneer de terug te vorderen bijstand of uitkering maximaal € 50,00 is.
2. Het dagelijks bestuur ziet af van verdere invordering wanneer:
 - a. er sprake is van een restantvordering lager dan € 300,00, en
 - b. het treffen van (verdere) invorderingsmaatregelen naar het oordeel van het dagelijks bestuur niet doelmatig is, en
 - c. er geen andere vorderingen meer openstaan.

Artikel 8.6 – Leenbijstand

1. Wanneer bijstand is verleend in de vorm van een lening wordt bij de vaststelling van de duur en de hoogte van de aflossing rekening gehouden met de omstandigheden, de mogelijkheden en de middelen van de belanghebbende voor de voorziening in het bestaan.
2. Uitgangspunt bij de vaststelling van de aflossingsverplichting is dat het inkomen boven de beslagvrije voet volledig beschikbaar is voor aflossing en dat de lening binnen zesendertig maanden wordt terugbetaald.
3. Bij een inkomen ter hoogte van de toepasselijke bijstandsnorm wordt het maandelijkse aflossingsbedrag vastgesteld op 5% van die norm of de vakantietoeslag.
4. Een vastgesteld aflossingsbedrag kan worden herzien wanneer een wijziging in de omstandigheden, de mogelijkheden of de middelen van de belanghebbende daartoe aanleiding geeft.
5. Het restant van een lening kan op schriftelijk verzoek van de belanghebbende worden kwijtgescholden wanneer:
 - a. de bijstandverlening niet veroorzaakt is door een tekortschietend besef van verantwoordelijkheid voor de voorziening in het bestaan, en
 - b. de lening niet gedekt is door hypotheek of pand, en
 - c. tenminste zesendertig maanden, al dan niet aaneengesloten, afgelost is conform de regels van dit artikel, en
 - d. de belanghebbende naar het oordeel van het dagelijks bestuur in omstandigheden verkeert waarin van hem geen verdere betaling kan worden gevergd, dan wel waarin het noodzakelijk geacht wordt dat hij weer gaat beschikken over reserveringsruimte.

Artikel 8.7 – Invordering

1. Het dagelijks bestuur start de invordering op de datum van het besluit tot terugvordering.
2. Vorderingen worden voor zover mogelijk via verrekening met lopende uitkeringen geïncasseerd.
3. Vorderingen worden voor zover mogelijk in één keer terugbetaald binnen de gestelde betalingstermijn.
4. Wanneer duidelijk is dat belanghebbende geen mogelijkheid heeft om binnen de gestelde betalingstermijn tot algehele aflossing van de vordering over te gaan, verleent het dagelijks bestuur ambtshalve of naar aanleiding van een gemotiveerd verzoek van belanghebbende uitstel van betaling of treft het dagelijks bestuur een betalingsregeling.
5. Aan het besluit tot uitstel van betaling wordt een betalingsregeling verbonden.
6. Het besluit waarin de betalingsregeling wordt vastgesteld vermeldt in ieder geval:
 - a. de maandelijkse aflossingsverplichting;
 - b. de datum van ingang van de aflossingsverplichting;
 - c. de wijze waarop het besluit, bij gebreke van tijdige betaling, ten uitvoer wordt gelegd, waaronder tevens begrepen de aankondiging dat eventuele executiekosten vanwege inschakeling van derden voor rekening van belanghebbende zijn;
 - d. de mededeling dat, bij gebreke van tijdige betaling, de vordering in zijn geheel, zonder verdere vooraankondiging, ineens opeisbaar wordt en dat het dagelijks bestuur in dat geval niet langer gehouden is aan de vastgestelde aflossingsverplichting als genoemd in het zesde lid, onder a;
 - e. aan welke vordering(en) de betaling wordt toegerekend.
7. Het dagelijks bestuur wijst een verzoek van belanghebbende tot een betalingsregeling of een betalingsvoorstel af wanneer belanghebbende beschikt over vermogen voor zover dit meer be-

- draagt dan de voor hem geldende vermogensgrens. Bij de vaststelling of belanghebbende over vermogen beschikt:
- a. worden de vorderingen die het gevolg zijn van teveel ontvangen bijstand of uitkering buiten beschouwing gelaten; en
 - b. is het bepaalde in artikel 34, tweede lid, onder a en d van de wet van overeenkomstige toepassing.
8. Aan een besluit tot uitstel van betaling of het treffen van een betalingsregeling kunnen in ieder geval de volgende verplichtingen worden verbonden:
 - a. de verplichting om de ontvangst van inkomsten of vermogen onverwijld te melden;
 - b. de verplichting om een wijziging van leef- of woonsituatie te melden;
 - c. de verplichting om bepaalde vermogensbestanddelen te gelde te maken.
 9. Een verzoek tot wijziging van de betalingsregeling schort de bestaande betalingsverplichting niet op, tenzij er sprake is van dringende redenen.

Artikel 8.8 – Betalingsverplichting en heronderzoek

1. Als de belanghebbende een inkomen heeft op bijstandsniveau, bedraagt de betalingsverplichting het gedeelte van de bijstandsnorm dat boven de wettelijke beslagvrije voet uitkomt.
2. Voor een belanghebbende met een inkomen boven bijstandsniveau gelden de volgende uitgangspunten:
 - a. betaling van de volledige vordering vindt plaats binnen de gestelde betalingstermijn;
 - b. wanneer betaling binnen deze termijn niet haalbaar is, vindt betaling plaats binnen maximaal twaalf maanden;
 - c. Indien betaling binnen twaalf maanden ook niet haalbaar is, wordt een betalingsregeling naar draagkracht vastgesteld.
3. Belanghebbende kan, onder overlegging van financiële en andere relevante gegevens, met bijbehorende afschriften van bewijsstukken schriftelijk verzoeken om:
 - a. wijziging van de eerder vastgestelde betalingsverplichting, of
 - b. tijdelijk uitstel van de opgelegde betalingsverplichting als hij aan de eerder vastgestelde betalingsverplichting niet kan voldoen.
4. Bij een vermoeden dat de betalingscapaciteit van belanghebbende is gewijzigd, kan het dagelijks bestuur deze capaciteit in het individuele geval opnieuw beoordelen.
5. Het dagelijks bestuur stelt de belanghebbende bij beschikking in kennis van een wijziging van de betalingsverplichting en legt de gewijzigde verplichting op met ingang van de eerste dag van de maand die volgt op de maand waarin de beschikking aan belanghebbende bekend is gemaakt.
6. Indien de belanghebbende na ontvangst van de aanmaning niet bereid is tot het treffen van een minnelijke regeling of een eerder opgelegde betalingsverplichting niet langer nakomt, wordt het terugvorderingsbesluit ten uitvoer gelegd door middel van:
 - a. verrekening op grond van artikel 60 en 60a van de wet, artikel 28 IOAW of artikel 28 IOAZ met een periodiek verleende verstrekking of, als dit niet mogelijk is;
 - b. een executoriaal beslag volgens de artikelen 479b tot en met 479g, behoudens artikel 479e tweede lid Rv; of
 - c. een executoriaal of conservatoir beslag op roerende of onroerende goederen, volgens het Tweede boek van het Rv.
7. Het dagelijks bestuur brengt geen aanmaningskosten in rekening.
8. Wanneer het dagelijks bestuur de vordering ter executie overdraagt aan een derde die beroepsmatig belast is met de invordering, kan het dagelijks bestuur de door deze derde gemaakte kosten volledig doorrekenen aan belanghebbende en ook de vordering verhogen met de van toepassing zijnde wettelijke rente.

Hoofdstuk 9 Slotbepalingen

Artikel 9.1 – Aanvullingsbevoegdheid

In gevallen waarin deze beleidsregels niet voorzien, beslist het dagelijks bestuur.

Artikel 9.2 – Citeertitel

Deze beleidsregels worden aangehaald als “Beleidsregels Participatiewet, IOAW, IOAZ en Bbz 2004 Maassluis, Vlaardingen en Schiedam 2025”.

Artikel 9.3 – Inwerkingtreding

1. Deze beleidsregels treden in werking op de eerste dag van de maand volgend op de maand waarin publicatie in het Blad gemeenschappelijke regeling plaatsvindt.

2. De Beleidsregels Participatiewet, IOAW, IOAZ en Bbz 2004 Maassluis, Vlaardingen en Schiedam 2020 worden op dat moment gelijktijdig ingetrokken.

Aldus vastgesteld in het dagelijks bestuur Stroomopwaarts van 20 februari 2025

De voorzitter,

S.B. Kuiper

De secretaris,

N.C. van der Wekken

TOELICHTING

Hoofdstuk 2 Bestuurlijke Boete

De geldende regelgeving met betrekking tot de boete is opgenomen in artikel 18a van de wet, artikel 20a IOAW, artikel 20a IOAZ en in het Boetebesluit socialezekerheidswetten. Hierin zijn de gradaties met betrekking tot verwijtbaarheid terug te vinden zoals opzet, grove schuld, normale verwijtbaarheid en verminderde verwijtbaarheid. In deze beleidsregels worden de zaken geregeld die de wetgever aan het dagelijks bestuur heeft overgelaten.

Artikel 2.1 – Bestuurlijke boete bij schenden inlichtingenplicht

Bij een schending van de inlichtingenplicht wordt er beoordeeld of er te veel bijstand is verleend. Indien een belanghebbende ten onrechte of te veel bijstand heeft ontvangen, volgt een herziening dan wel intrekking en terugvordering van het recht op bijstand. Tevens wordt beoordeeld of een waarschuwing of een boete moet worden opgelegd.

Artikel 2.2 – Bevoegdheid tot het geven van een waarschuwing

Artikel 2.2 lid 1, sub c: De termijn van zestig dagen loopt vanaf het moment dat de inlichtingen hadden behoren te worden verstrekt. Er is geen sprake van een zelfmelder als het dagelijks bestuur de overtreding al had geconstateerd of belanghebbende de verplichtingen heeft verstrekt in het kader van toezicht op de naleving van de inlichtingenplicht.

Artikel 2.3 – Lichte en zware procedure bestuurlijke boete

Bij een verwijtbare schending van de inlichtingenplicht moet een waarschuwing of boete worden overwogen. Voordat er een bestuurlijke boete wordt opgelegd moet zorgvuldig onderzoek worden verricht, waarbij bepaalde procedurele stappen en vormvereisten belangrijk zijn. In de Awb is de mogelijkheid opgenomen om een lichte procedure te volgen bij een benadelingsbedrag onder de € 340,- en een zware procedure bij een benadelingsbedrag boven de € 340,-. In de lichte procedure kan dan sneller een boete worden opgelegd, omdat er kan worden afgezien van een zienswijzegesprek. De consulent die de overtreding heeft geconstateerd kan na het opmaken van het rapport direct een besluit boete versturen aan de belanghebbende. De mogelijkheid van de belanghebbende blijft bestaan om in bezwaar en beroep te gaan en om gehoord te worden.

Artikel 2.4 – Beslissingstermijn bestuurlijke boete

Het dagelijks bestuur moet binnen dertien weken na dagtekening van het rapport van de overtreding beslissen over het al dan niet opleggen van een bestuurlijke boete. Deze beslistermijn is geen fatale termijn, maar een termijn van orde. In geval van overschrijding kan dit blijken uit de memorie van toelichting¹ van de Awb aanleiding zijn om de boete lager vast te stellen of te matigen. Door de beslistermijnen op te nemen in dit artikel kan bij overschrijding van deze termijnen de boete worden gematigd.

Hoofdstuk 3 Verplichtingen

Artikel 3.2 – Ontheffing arbeidsverplichtingen

Een ontheffing van arbeidsverplichtingen kan alleen tijdelijk worden verleend als daarvoor dringende redenen aanwezig zijn. Deze dringende redenen moeten verband houden met de individuele omstandigheden van de persoon of het gezin. De individuele situatie is dus doorslaggevend. In de beoordeling kunnen zowel financiële als niet-financiële omstandigheden worden meegewogen. Volgens de jurisprudentie zijn deze dringende redenen slechts gelegen in de onaanvaardbaarheid van sociale en/of financiële consequenties. Het moet gaan om incidentele gevallen waarbij iets bijzonders en uitzonderlijks aan de hand is.

1) Kamerstukken II 2003/04, 29 702, nr. 3, p. 150

Om de tijdelijkheid te waarborgen is de duur van de ontheffing gekoppeld aan de verwachte duur van het bestaan van de gronden om iemand ontheffing te verlenen. Er is sprake van maatwerk. Op basis van jurisprudentie is een ontheffing voor de duur van vijf jaar in strijd met de wet (ECLI:NL:CRVB:2016:188). Een periode van drie jaar wordt wel geaccepteerd (ECLI:NL:CRVB:2019:1668).

Hoofdstuk 4 Normtoepassing

Artikel 4.1 – Kamerhuur en artikel 4.2 - Kostganger

Deze artikelen regelen wanneer kamerhuur en kostgangerschap als commercieel aangemerkt worden. Er is een koppeling gelegd naar het puntensysteem dat de huurcommissie gebruikt voor het berekenen van de maximale huur van woonruimte. Deze methode van vaststelling is objectief en afgestemd op de waarde die aan woonruimte toegerekend kan worden op grond van oppervlakte, voorzieningen en luxe. Voor deze methodiek is een tool beschikbaar op de website van de Huurcommissie.

Artikel 4.3 – Ontbreken van woonkosten of woonlasten

Lid 1

Het dagelijks bestuur kan de norm, als bedoeld in artikel 21 van de wet, lager vaststellen voor zover de belanghebbende lagere algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan heeft dan waarin de norm voorziet als gevolg van zijn woonsituatie. Dit houdt in dat de belanghebbende door zijn specifieke woonsituatie minder kosten maakt dan waarop de standaardnorm gebaseerd is.

Van lagere bestaanskosten als gevolg van de woonsituatie kan sprake zijn:

- bij het niet aanhouden van een woning. Dit betreft personen die geen vaste woning aanhouden, zoals dak- en thuislozen. Bij het niet aanhouden van een woning zijn er geen woonlasten, zoals huur of hypotheek, en vaak ook geen bijkomende kosten zoals gas, water en licht. Het dagelijks bestuur maakt geen onderscheid tussen dak- en thuislozen met of zonder verblijflasten (bijvoorbeeld bij tijdelijk verblijf in opvangcentra). Deze situatie valt onder lid 2 van het artikel, waarin een verlaging van 20% van de gehuwdennorm is vastgesteld;
- bij bewoning van een woning waarbij een derde de woonkosten of woonlasten betaalt. In deze situatie draagt een derde (bijvoorbeeld een onderhoudsplichtige, familielid of organisatie) de woonlasten, waardoor de belanghebbende geen financiële verplichtingen heeft voor de woning. Het financiële voordeel van het niet zelf dragen van woonlasten rechtvaardigt een verlaging van de norm. Dit is geregeld in lid 3 van het artikel, waarbij de verlaging eveneens 20% van de gehuwdennorm bedraagt;
- bij bewoning van een woning waaraan geen woonlasten verbonden zijn. Dit betreft situaties waarin een belanghebbende een woning bewoont zonder huur- of hypotheekverplichting en zonder dat gas, water, elektriciteit of andere lasten in rekening worden gebracht. Voorbeelden zijn krakers of personen die tijdelijk een woning bewonen zonder formele afspraken of financiële tegenprestatie. Ook hier is een verlaging van 20% van de gehuwdennorm van toepassing, zoals bepaald in lid 3;
- bij bewoning van een woning waarvoor gedeeltelijke woonkosten of woonlasten verschuldigd zijn. Dit betreft situaties waarin de belanghebbende wel enige kosten voor de woning draagt, maar deze niet volledig overeenkomen met de gebruikelijke lasten (bijvoorbeeld alleen een bijdrage in de huur, gas, water of licht). In deze situatie wordt een verlaging toegepast van 10% van de gehuwdennorm, zoals geregeld in lid 4 van het artikel.

Flexibiliteit en niet-limitatieve opsomming:

De in het artikel genoemde situaties zijn niet limitatief. Lid 5 biedt het dagelijks bestuur de mogelijkheid om in andere situaties waarin lagere algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan worden vastgesteld, een verlaging toe te passen die is afgestemd op de individuele situatie. De maximale verlaging in dergelijke gevallen bedraagt 20% van de gehuwdennorm.

Lid 3 bepaalt dat de norm wordt verlaagd met 20% van de gehuwdennorm indien een woning wordt bewoond waaraan voor belanghebbende geen woonkosten en woonlasten zijn verbonden. In de begripsomschrijvingen op pagina 1 van deze beleidsregels is bepaald wat onder woonkosten en woonlasten wordt verstaan.

Lid 5 geeft het dagelijks bestuur de mogelijkheid te besluiten de verlaging vast te stellen overeenkomstig de individuele situatie waarbij de verlaging maximaal 20% is.

Met de gekozen verlaging van 10-20% van de gehuwdennorm wordt het best aangesloten bij het werkelijke bestedingspatroon.

Artikel 4.4 – Opname in een inrichting

De norm van een persoon die in een inrichting wordt opgenomen, wordt na drie maanden gewijzigd. Vanwege het praktische gegeven dat opnames in een inrichting van (zeer) korte duur kunnen zijn en

er, met name in het geval van opname in een psychiatrische inrichting, sprake kan zijn van herhaalde (korte) opnames kort achter elkaar, is het - mede gelet op de administratieve last - niet wenselijk om de norm meteen om te zetten. Dit is zeker het geval als het wegvallen van belangrijke bestaanskosten voor belanghebbende niet of slechts in beperkte mate aan de orde is. Bovendien zou in voorkomende gevallen ook bijzondere bijstandsverlening aan de orde kunnen zijn voor de doorlopende vaste lasten.

Stel iemand wordt op 16 april opgenomen dan wijzigt de norm 17 juli.

Lid 2

Wanneer de opname in een inrichting langer dan 12 maanden duurt, wordt de bijstand blijvend naar de norm verblijf in een inrichting omgezet. Het recht op de bijstandsnorm wordt na 12 maanden in een inrichting beëindigd.

Lid 3. Wanneer een belanghebbende in een inrichting buiten de MVS-gemeenten is opgenomen, kan het zijn dat hij zijn hoofdverblijf niet meer in een MVS gemeente heeft. Na twaalf maanden wordt iemand in ieder geval geacht zijn hoofdverblijf niet meer in een MVS-gemeente te hebben.

Hoofdstuk 5 Inkomsten

Artikel 5.1 – Inkomsten uit kamerverhuur, onderverhuur of het hebben van kostgangers

Als iemand die geen kostendeler is één of meerdere kamers verhuurt of kostgangers heeft, dan heeft die bijstandsgerechtigde inkomsten die in aanmerking genomen moeten worden. De inkomsten worden berekend naar de werkelijke opbrengst als aan de voorwaarden wordt voldaan. Voor aftrek van kosten is alleen plaats als de bijstandsgerechtigde, bijvoorbeeld via een boekhouding, voldoende onderbouwing of bewijs verstrekt. Als niet aan de genoemde voorwaarden wordt voldaan, worden de bruto ontvangsten gekort.

Artikel 5.2 – Inkomstenvrijlating

In alle gevallen waarin bijstandsgerechtigden inkomsten uit arbeid hebben, wordt de vrijlating geacht bij te dragen aan de inschakeling in de arbeid. Inkomstenvrijlating wordt daarom toegepast, behalve als er sprake is van schending van de inlichtingenplicht of medewerkingsverplichting.

Artikel 5.3 – Giften

Naar aanleiding van het onderzoek “Participatiewet in Balans: uitkomsten beleidsanalyse” van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid wordt een toetsingscriterium genoemd voor wat “uit oogpunt van bijstandsverlening verantwoord is”. Minister Schouten is voornemens in deze wet op te nemen dat er per kalenderjaar € 1.200,00 aan giften mag worden ontvangen zonder dat dat gevolgen heeft voor de hoogte van de bijstand. Voor het kalenderjaar 2022 was er sprake van een geharmoniseerd giftenbeleid. Vanaf kalenderjaar 2023 wijkt het college van de gemeente Vlaardingen af met een verhoogd giftenbeleid. Met inwerkingtreding van de wetswijziging die de giftenvrijlating in de wet regelt, is dit artikel niet langer noodzakelijk omdat de wet hierin voorziet. De maximale hoogte van het giftenbeleid is dan geregeld bij wet. Daarmee vervalt dit artikel.

Hoofdstuk 6 Bijzondere bijstand

Artikel 6.1 – Aanvraag

Aanvraag tijdig indienen

Artikel 44 lid 1 van de wet bepaalt dat in principe niet eerder bijstand wordt verleend dan tegen de datum waarop belanghebbende zich heeft gemeld voor de aanvraag. Dat sluit aan bij het aanvullende karakter van de bijstand. In deze beleidsregels wordt een uitzondering gemaakt voor de bijzondere bijstand.

Terugwerkende kracht

Aanvragen die worden ingediend binnen 3 maanden na het opkomen van de kosten worden als tijdig aangemerkt.

De termijn gaat lopen op het moment dat de kosten opkomen. Dat is het moment waarop duidelijk is dat de kosten zich zeker voordoen, ook al is op dat moment nog niet duidelijk hoe hoog de kosten zijn. Voorbeeld: De kosten doen zich voor op 14 augustus. De laatste aanvraagdatum is de daaropvolgende 13 november.

Niet alle maanden hebben evenveel dagen. Toch worden kortere maanden wel als een gehele maand gerekend.

Voorbeeld: De kosten doen zich voor op 30 november. De laatste aanvraagdatum is de daaropvolgende 28 of 29 februari, afhankelijk van of sprake is van een schrikkeljaar of niet.

Kosten van rechtsbijstand en bewindvoering

Voor de kosten van rechtsbijstand en bewindvoering, twee vaak voorkomende kostensoorten die met enige regelmaat discussie oproepen, betekent dit het volgende:

- **rechtsbijstand**

Vanaf het moment dat een cliënt rechtsbijstand inroept van een advocaat staat vast dat er kosten komen, want er is altijd een eigen bijdrage verschuldigd.

De kosten van de eigen bijdrage voor rechtsbijstand komen op op de dag dat de rechtsbijstandverlener het besluit van de Raad voor Rechtsbijstand tot verlening van de aangevraagde toevoeging heeft ontvangen (zie bijvoorbeeld ECLI:NL:CRVB:2016:2715).

De termijn van drie maanden begint te lopen vanaf de datum van ontvangst door de rechtsbijstandverlener van de afgegeven toevoeging door de Raad voor Rechtsbijstand. Deze datum wordt derhalve aangemerkt als de datum waarop de kosten ontstaan. Met de verzending van de toevoeging staat de noodzakelijkheid voor de kosten van een advocaat alsmede het griffierecht vast.

Griffierecht komt op wanneer de advocaat of belanghebbende het beroep of verzoekschrift indient, omdat de griffier dan griffierecht in rekening brengt (zie bijvoorbeeld: ECLI:NL:CRVB:2016:4343). Als er alleen een aanvraag griffierecht wordt ingediend, wordt in de jurisprudentie uitgegaan van de datum waarop het beroep of verzoekschrift aanhangig is gemaakt. Met de termijn voor terugwerkende kracht van drie maanden betekent dit datum indienen beroep of verzoekschrift (datum aanhangig maken procedure) + drie maanden.

Echter, de praktijk blijkt weerbarstiger. Het griffierecht wordt in de praktijk in rekening gebracht als de procedure aanhangig wordt gemaakt en in sommige situaties pas bij de eerste zitting. Voor de uitvoering is het handig als één aanvraag voor kosten rechtsbijstand en kosten griffierecht tezamen wordt ingediend. Dit kan dan binnen drie maanden na ontvangst van de toevoeging.

- **bewindvoering**

Bij bewindvoering staat vast dat er kosten komen op het moment dat de kantonrechter het bewind uitspreekt, de bewindvoerder benoemd en de beloning van de bewindvoerder vaststelt. Bij bewindvoering loopt de termijn van drie maanden dus vanaf de dag van de uitspraak van de kantonrechter.

De griffiekosten die in rekening worden gebracht bij het aanvragen van het bewind wordt in de praktijk pas ingediend met de aanvraag bewindvoeringskosten. De datum factuur griffiekosten kan dan ouder zijn dan toegestaan om voor vergoeding van bijzondere bijstand in aanmerking te komen. De griffiekosten staan in verband met de aanvraag om bijzondere bijstand voor bewindvoeringskosten en worden toegerekend als deze aanvraag tijdig is ingediend, dat wil zeggen binnen drie maanden vanaf de dag van de uitspraak van de kantonrechter.

In enkele gevallen kan er een aparte benoemingsdatum in de beschikking tot onderbewindstelling door de kantonrechter worden opgenomen. Bijvoorbeeld wanneer een bewindvoerder de diensten overneemt van een andere bewindvoerder. Als in de beschikking een benoemingsdatum staat worden de kosten vanaf die datum opgevoerd.

Artikel 6.3 – Draagkracht

Lid 1

Het dagelijks bestuur heeft op grond van artikel 35 van de wet bij een aanvraag om bijzondere bijstand beleidsvrijheid in de wijze waarop de draagkracht van een belanghebbende wordt vastgesteld. Voor het dagelijks bestuur betreft dit het inkomen voor zover dit meer bedraagt dan 110% van een geldende alleenstaande of gehuwdennorm.

Lid 2

Een kostendeler kan zijn vaste lasten delen. Bijzondere bijstand gaat, over het algemeen, om individuele kosten die niet kunnen worden gedeeld en die voortvloeien uit bijzondere individuele omstandigheden.

Lid 4

De uitspraak van 14 februari 2017 van de Centrale Raad van Beroep omtrent draagkracht gaat om een specifiek geval (ECLI:NL:CRVB:2017:541). In deze uitspraak oordeelt de Raad dat het netto-inkomen het uitgangspunt is bij de vaststelling van draagkracht in het kader van de verlening van bijzondere bijstand, ook al ligt hier beslag op. Het verstrekken van bijzondere bijstand voor de kosten in kwestie zou immers impliceren dat indirect bijzondere bijstand wordt verstrekt voor schulden.

Volgens de huidige jurisprudentielijn die de Raad hanteert over het vaststellen van de draagkracht, kan er niet over het inkomen worden beschikt als er beslag op ligt (uitspraak van 19 januari 2021,

ECLI:NL:CRVB:2021:110). Het dagelijks bestuur volgt deze lijn van de Raad. Er is geen draagkracht als er beslag ligt op het inkomen.

In het geval van de MSNP of WSNP wordt het inkomen waarover belanghebbenden door de schuldregeling niet vrij kunnen beschikken niet meegenomen bij het bepalen van de draagkracht. De aard van de schuldregeling brengt met zich mee dat voor het bepalen van de draagkracht, met uitzondering van de gevallen genoemd in lid 6 van deze beleidsregels, wordt uitgegaan van bijstandsniveau. Ook als sprake is van een hoger vtlb wegens hogere lasten en het ontbreken van toeslagen. De draagkracht wordt niet met de gehele inhouding bestuursrechtelijke premie opgehoogd. Het bovenstaande onder sub a houdt in dat het dagelijks bestuur enkel rekening houdt met het verschil tussen geldende nominale premie en geldende bestuursrechtelijke premie. De draagkracht wordt opgehoogd met de uitkomst van het verschil tussen deze twee bedragen.

Lid 6

Bij zowel de WSNP als de MSNP kan een verhoging van het vtlb worden aangevraagd als de bijzondere bijstand geweigerd wordt in verband met draagkracht.

Middelen waarover een belanghebbende vanwege een uitgesproken schuldsaneringsregeling (WSNP) niet kan beschikken, kunnen niet worden meegenomen in een draagkrachtberekening bij een aanvraag om bijzondere bijstand.

In het vtlb-rapport is opgenomen dat de rechter-commissaris het vtlb kan verhogen in verband met kosten beschermingsbewind als de maatregel noodzakelijk wordt geacht voor een goed verloop van de regeling én als de schuldenaar aantoonbaar dat geen gratis voorziening beschikbaar is en/of de aanvraag voor bijzondere bijstand is afgewezen. Dit betekent dus dat voor een aanpassing vtlb een afwijzing bijzondere bijstand nodig is.

Wanneer een persoon wordt toegelaten tot de WSNP, valt in principe al het inkomen boven de beslagvrije voet in de boedel, overeenkomstig artikel 295 Faillissementswet. De leden twee en drie van dit artikel bepalen dat de schuldenaar van zijn inkomsten de beslagvrije voet mag behouden, evenals een door de rechter-commissaris vastgesteld nominaal bedrag. In het ReCoFa rapport is aangescherpt dat de correctie voor budgetbeheer of beschermingsbewind toegekend kan worden als de maatregel noodzakelijk wordt geacht én als schuldenaar aantoonbaar dat een aanvraag voor bijzondere bijstand is afgewezen.

Voor de aanvraag bijzondere bijstand voor beschermingsbewind en budgetbeheer in het geval van de WSNP wordt uitgegaan van het werkelijke inkomen bij het bepalen van de draagkracht bijzondere bijstand en niet het inkomen waarover iemand feitelijk kan beschikken. Als de bijzondere bijstand dan wordt afgewezen in verband met de aanwezigheid van draagkracht kan de rechter commissaris worden verzocht een correctie toe te passen op het vtlb. Voor de duidelijkheid: dit kost de persoon niets, hij draagt minder af aan de schuldeisers.

Kortom:

Bij een belanghebbende in de MSNP of de WSNP wordt bij de aanvragen bijzondere bijstand beschermingsbewind en budgetbeheer uitgegaan van het werkelijke inkomen bij de bepaling van de draagkracht. Als er draagkracht is wordt bijzondere bijstand voor bewindvoering/budgetbeheer afgewezen. Een belanghebbende die in de WSNP of MSNP zit kan vervolgens bij de rechter-commissaris of schuldhulpverlener om een aanpassing vtlb vragen.

Wanneer na verzoek bij de rechter-commissaris of schuldhulpverlener blijkt dat het verzoek tot verhoging van de vtlb wordt afgewezen, dan wordt de afgewezen aanvraag bijzondere bijstand herzien. Voor de herziening wordt aangesloten bij de datum van de afgewezen aanvraag van de bijzondere bijstand.

Lid 8

Borgstelling sociaal krediet en vaststellen noodzaak

Bij de aanvraag om bijzondere bijstand in de vorm van een borgstelling voor een sociaal krediet, als bedoeld in artikel 51 van de wet, moeten de volgende vier vragen beantwoord worden:

1. Doen de kosten zich voor?
2. Zijn de kosten in het individuele geval noodzakelijk?
3. Vloeien de kosten voort uit bijzondere omstandigheden?
4. Kunnen de kosten worden voldaan uit de aanwezige middelen?

Bij het afhandelen van aanvragen om bijzondere bijstand in de vorm van een borgstelling voor een sociaal krediet bij de Kredietbank Rotterdam wordt de noodzakelijkheid en de bijzondere omstandigheden aangenomen wanneer de Kredietbank Rotterdam de lening wil verstrekken.

Saneringskrediet

Wanneer de Kredietbank Rotterdam een lening voor een saneringskrediet wil verstrekken wordt aangenomen dat aan de voorwaarden van artikel 49 van de wet is voldaan.

Lid 11

Het vermogen dat met toepassing van artikel 34 van de wet in aanmerking moet worden genomen geldt ook voor niet-bijstandsgerechtigden.

Lid 12

Voor de vaststelling van de draagkracht wordt uitgegaan van de inkomens- en vermogenssituatie in de maand waarin de aanvraag om bijzondere bijstand wordt ingediend. Indien de situatie in deze maand geen juist inzicht geeft, wordt gekeken naar de periode die wel het juiste inzicht geeft in het te verwachten inkomen. Naast dat naar een voorafgaande periode wordt gekeken, kan in sommige gevallen ook naar een toekomstige periode worden gekeken. Bijvoorbeeld in het geval van een aankomend verlies van arbeid waardoor er door het verkrijgen van WW-uitkering een terugval in inkomen wordt verwacht.

Artikel 6.4 – Draagkrachtperiode

Het dagelijks bestuur geeft met dit artikel invulling aan artikel 35 lid 1 van de wet, waarbij het begin en de duur moet worden bepaald van de periode waarover het vermogen en het inkomen in aanmerking moeten worden genomen bij de beoordeling of belanghebbende de kosten waarvoor bijzondere bijstand is aangevraagd uit zijn draagkracht kan voldoen.

Artikel 6.6 – Specifieke kostensoorten

Het dagelijks bestuur houdt bij bijstandverlening voor een volledige woninginrichting rekening met duurzame gebruiksgoederen enerzijds en overige inrichtingskosten zoals verf, behang, gordijnen, vloerbedekking en stoffering anderzijds. De bijstand voor overige inrichtingskosten wordt om niet verstrekt (zie CRvB 25-08-2015, ECLI:NL:CRVB:2015:2851). In de praktijk hanteren we de richtprijzen van het NIBUD.

De bijstand voor duurzame gebruiksgoederen is gemaximeerd en wordt verstrekt in de vorm van een geldlening. Een inkomen op bijstandsniveau biedt voldoende ruimte in het inkomen om te reserveren voor de kosten van aanschaf, vervanging en reparatie van duurzame gebruiksgoederen. Of er aanleiding bestaat om de bijstand geheel of gedeeltelijk om niet te verlenen, is afhankelijk van de omstandigheden van belanghebbende.

Lid 1 sub c

Elke aanvraag moet op individuele gronden worden beoordeeld. Bij het beoordelen van bijzondere bijstand bij een woninginrichting wordt onderzocht welke duurzame gebruiksgoederen daadwerkelijk noodzakelijk zijn.

Het maximale bedrag is bedoeld voor inwoners die geen duurzame gebruiksgoederen mee hebben kunnen nemen en niet in staat zijn (geweest) om geld te reserveren. Dit zijn onder andere mensen die door hun ex-partner het huis zijn uitgezet zonder iets mee te mogen nemen, mensen die dakloos zijn geweest, mensen wiens vorige huisraad kwijtgeraakt zijn bij een uithuiszetting, statushouders, of soortgelijke gevallen.

Een gezin kan bestaan uit een alleenstaande ouder met zijn ten laste komende kind(eren) of gehuwden met hun ten laste komende kind(eren).

Lid 1 sub d

Een inwoner, die voor het eerst of opnieuw zelfstandig gaat wonen, krijgt bijzondere bijstand voor de eerste huurnota (eerste huur en administratiekosten) in de vorm van een gift. De reden hiervoor is omdat de huur altijd voor de eerste van de maand binnen moet zijn (dus vooraf). De uitkering wordt altijd pas achteraf overgemaakt. Om te voorkomen dat er direct huurachterstanden ontstaan bij aanvang van de uitkering wordt om die reden de bijzondere bijstand om niet verstrekt.

Er is sprake van het voor het eerst zelfstandig, of opnieuw zelfstandig wonen, na het verlaten van een AZC, crisis- of andere woonopvang, verzorgings- of verplegingshuis, psychiatrisch ziekenhuis of detentie.

Deze regeling geldt specifiek voor inwoners die voor het eerst of opnieuw zelfstandig gaan wonen, bijvoorbeeld na het verlaten van een AZC, crisisopvang, andere woonopvang, een verzorgings- of verpleeghuis, een psychiatrisch ziekenhuis, of detentie.

Lid 2 sub c

Bij het beoordelen van de individuele omstandigheden, moet de hoogte van de bijzondere bijstand worden vastgesteld op basis van de noodzakelijke kosten. Het uitgangspunt is daarbij dat de norm voor een 21-jarige het bedrag is dat noodzakelijk is om zelfstandig te kunnen wonen. Wanneer blijkt dat de

jongere lagere kosten heeft dan een gemiddelde 21-jarige, dan wordt op basis van individuele omstandigheden de bijzondere bijstand lager vastgesteld. Voorbeelden hiervan zijn een extreem lage (kamer)huur of meerdere kostendelers.

Artikel 6.7 – Categoriele bijzondere bijstand

De collectieve aanvullende verzekering ziektekosten (CAV) is er voor inwoners van Maassluis, Vlaardingen en Schiedam met een laag inkomen. Hierbij is bepaald dat het vermogen wordt meegenomen bij het bepalen of een inwoner in aanmerking komt voor deelname aan de CAV. Tevens geldt een harde grens van een inkomen tot 120% van de toepasselijke bijstandsnorm waarbij geen draagkrachtberekening wordt uitgevoerd. Met de CAV kunnen DSW-verzekerden (AV-standaard of AV-top) hun zorgverzekering uitbreiden met extra vergoedingen. Kinderen tot 18 jaar zijn gratis meeverzekerd. In een overeenkomst met DSW Zorgverzekeraar zijn de toepasselijke voorwaarden en condities opgenomen voor deelname aan de collectieve aanvullende verzekering ziektekosten. Informatie over de (polis)voorwaarden en het aanmelden is te vinden op de website van Stroomopwaarts.

Hoofdstuk 7 Individuele inkomenstoelage

Artikel 7.1 – Uitzicht op inkomensverbetering en artikel 7.2 Geen uitzicht op inkomensverbetering

In artikel 36 van de wet is geregeld dat recht kan bestaan op de individuele inkomenstoelage als een aanvrager van de toeslag, gelet op de zijn omstandigheden, geen uitzicht heeft op inkomensverbetering. Onder die omstandigheden wordt in ieder geval gerekend, de krachten en bekwaamheden van de aanvrager en de inspanningen die de persoon heeft verricht om tot een inkomensverbetering te komen.

Het dagelijks bestuur, geeft nadere invulling aan deze omstandigheden door in de beleidsregels te beschrijven wanneer in elk geval sprake is van uitzicht op inkomensverbetering en wanneer in elk geval sprake is van geen uitzicht op inkomensverbetering. De opsommingen in de beleidsregels zijn niet limitatief. Het is van belang te onderkennen dat ook in andere situaties sprake kan zijn van al dan niet uitzicht op inkomensverbetering.

Bij de beoordeling van het criterium 'geen uitzicht op inkomensverbetering' moet steeds worden uitgegaan van de individuele omstandigheden van de belanghebbende. Dit vergt een op de persoon toegespitst onderzoek. Het dagelijks bestuur stelt op basis daarvan vast of belanghebbende uitzicht heeft op inkomensverbetering. Bij deze beoordeling wordt in ieder geval rekening gehouden met:

- De krachten en bekwaamheden van de belanghebbende;
- De inspanningen die de belanghebbende heeft verricht om tot inkomensverbetering te komen.

Daarnaast worden voor het begrip 'geen uitzicht op inkomensverbetering' specifieke termijnen gehanteerd:

- De termijn van 12 maanden (vooruitkijkend) wordt gebruikt om te beoordelen of er in de nabije toekomst sprake kan zijn van inkomensverbetering.
- De termijn van 36 maanden (terugkijkend) geldt als referentieperiode om vast te stellen of sprake is van een langdurig laag inkomen. Deze referentieperiode is door de gemeenteraad vastgesteld en mag niet worden gewijzigd in beleidsregels.

Tot slot wordt bij het begrip 'uitzicht op inkomensverbetering' ook rekening gehouden met de kwalificatieplicht. De kwalificatieplicht houdt in dat een persoon over een startkwalificatie beschikt, zoals een havo- of vwo-diploma, of een diploma op minimaal mbo-2 niveau.

Artikel 7.4 – Inkomenstoets

Bij de beoordeling van de individuele inkomenstoelage heeft de kostendelersnorm geen invloed op de hoogte van de bijstandsnorm. De toeslag is bedoeld ter reparatie van reserveringscapaciteit binnen het inkomen. Daarnaast hecht het dagelijks bestuur eraan dat de individuele inkomenstoelage op een zo eenvoudige en effectieve mogelijke manier wordt uitgevoerd. Met de huidige formulering wordt recht gedaan aan deze uitgangspunten.

Hoofdstuk 8 Terug- en invordering

Artikel 8.1 – Bereik

Vanwege invoering van de Wet aanscherping handhaving en sanctiebeleid SZW-wetgeving komen vorderingen wegens schending van de inlichtingenplicht die op of na 1 januari 2013 zijn ontstaan, enkel in de bij wet geregelde situaties (artikel 58 lid 7 van de wet, artikel 25 lid 6 IOAW en artikel 25 lid 6 IOAZ) voor kwijtschelding in aanmerking. De onder bereik genoemde artikelen uit deze beleidsregels over het afzien van invordering na het voldoen aan de betalingsverplichting en het afzien van terugvordering en invordering bij kruimelbedragen gelden niet voor deze vorderingen.

Artikel 8.2 – Afzien van (volledige) terugvordering wegens dringende redenen

De Centrale Raad van Beroep heeft met de uitspraak “Eerder afzien van herziening of terugvordering van te veel betaalde uitkering en intensievere rechterlijke toetsing” van 18 april 2024 het begrip ‘dringende redenen’ verruimd. Hierbij komt nu ook betekenis toe aan de algemene beginselen van behoorlijk bestuur. Daarnaast moet niet alleen rekening worden gehouden met de gevolgen van de herziening en terugvordering, maar ook met de oorzaak daarvan. Zie ECLI:NL:CRVB:2024:726.

De Wet gemeentelijke schuldhulpverlening geeft de gemeente de regierol en de wettelijke zorgplicht op het terrein van de integrale schuldhulpverlening. Daarnaast streeft het dagelijks bestuur naar optimale terugvordering.

Bij een vordering wegens schending inlichtingenplicht waarbij de gemeente niet instemt met een schuldregeling tegen finale kwijting, moet de schuldhulpverlener onderzoeken of een dwangakkoord, en als dat niet lukt WSNP, tot de mogelijkheden behoort. De schuld zonder finale kwijting meenemen in de schuldregeling kan zeer nadelig voor de schuldenaar zijn.

In dit artikel zijn enkele situaties beschreven die aanleiding kunnen zijn om van verdere invordering af te zien. Dit artikel geldt alleen voor terugvorderingen en vorderingen wegens schending van de inlichtingenplicht die ontstaan zijn voor 1 januari 2013. Dit artikel geldt niet voor vorderingen wegens schending van de inlichtingenplicht zoals is aangegeven in artikel 8.1 van deze beleidsregels. Dit artikel geldt ook niet voor leenbijstand.

Voorbeeld aflossen naar vermogen/volledig aan de betalingsverplichting hebben voldaan:

	jaar 1	jaar 2	jaar 3	jaar 4	jaar 5	jaar 6	jaar 7
vordering 1							
vordering 2							
vordering 3							
	aflossen naar vermogen						
	aflossen naar vermogen is in deze periode € 0 wegens aflossen op een oudere vordering						

Blad gemeenschappelijke regeling 2025 nr. 498 5 maart 2025

Onderdeel c beschrijft de situatie waarbij vijf jaar geen aflossing heeft plaatsgevonden en er geen zicht bestaat op verdere aflossing van het teruggevorderde bedrag. In die gevallen kan ambtshalve worden afgezien van verdere invordering.

Lid 5 regelt dat in de situatie genoemd in lid 1 onder c kan worden afgezien, zonder dat de belanghebbende daar een verzoek voor hoeft te doen. In de beschreven situatie spelen doelmatigheidsoverwegingen een rol om van verdere invordering af te kunnen zien.

Artikel 8.5 – Afzien van terugvordering en invordering bij kruimelbedragen

Lid 1

Alleen bij het schenden van de inlichtingenplicht door de belanghebbende is het dagelijks bestuur verplicht de ten onrechte verstrekte uitkering terug te vorderen. In alle overige situaties is het terugvorderen van uitkering een bevoegdheid. In dit artikel is vastgelegd, dat het dagelijks bestuur afziet van terugvordering indien het terug te vorderen bedrag kleiner of gelijk is aan € 50.

Lid 2

Het dagelijks bestuur ziet af van verdere invordering als de restantvordering minder is dan € 300, verdere invorderingsmaatregelen naar het oordeel van het dagelijks bestuur niet doelmatig zijn en er geen andere vorderingen meer openstaan.

Artikel 8.6 – Leenbijstand

Het restant van de lening kan worden kwijtgescholden op verzoek van de belanghebbende. Een uitzondering hierop geldt wanneer in de beschikking is opgenomen dat het restant van de leenbijstand na 36 maanden wordt kwijtgescholden.

Artikel 8.7 – Invordering

Lid 2

Voor zover belanghebbende na afgifte van het terugvorderingsbesluit een uitkering ontvangt in het kader van de wet, IOAW of IOAZ kan het dagelijks bestuur tot verrekening van de vordering overgaan. Het dagelijks bestuur heeft ervoor gekozen direct tot verrekening van de vordering met de uitkering over te gaan.

Voor vorderingen wegens schending van de inlichtingenplicht ontstaan na 1 januari 2013 en de daarmee samenhangende boete geldt een verrekeningsplicht.

Lid 3

De betalingstermijn bij terug- en invordering is in de drie MVS-gemeenten bij verordening bepaald op dertig dagen en wijkt daarmee af van de termijn van zes weken conform artikel 4:87 lid 1 Algemene wet bestuursrecht. Deze betalingstermijn van dertig dagen is in de werkprocessen en de geautomatiseerde termijnbewaking verweven. Deze betalingstermijn ligt vast in de verordening betalingstermijn sociale zekerheid Gemeente Maassluis 2015, Vlaardingen 2017 en Schiedam 2016.

Uitgangspunt is terugbetaling ineens binnen de betalingstermijn van dertig dagen.

Lid 9

Tijdens een verzoek tot wijziging van de betalingsregeling blijft de betalingsverplichting bestaan. Dat is anders in het geval van uitstel van betaling. Artikel 4:94 Awb bepaalt dat het bestuursorgaan de wederpartij uitstel kan verlenen. Gedurende het uitstel kan het bestuursorgaan niet aanmanen of invorderen. Wel kan worden verrekend, zie artikel 4:93 lid 5 Awb. Is er sprake van een verplichte terugvordering wegens het schenden van de inlichtingenplicht, als bedoeld in artikel 58 lid 1 van de wet dan wel sprake van een bestuurlijke boete, dan gaat het dagelijks bestuur over tot verrekening en is uitstel van betaling niet aan de orde. Is verrekenen echter niet meer mogelijk (omdat geen sprake meer is van een lopende uitkering), dan kan wel uitstel van betaling worden gegeven of een dwangbevel worden uitgevaardigd.

Artikel 8.8 – Betalingsverplichting en heronderzoek

Dit artikel regelt de wijze en hoogte van terugbetaling.

Indien de belanghebbende niet betaalt en niet bereid is tot het treffen van een minnelijke regeling of een eerder opgelegde betalingsverplichting niet nakomt, wordt hij aangemaand om binnen twee weken na ontvangst van de aanmaning te betalen (artikelen 4:97 Awb en 4:112 Awb). Er worden geen aanmaningskosten in rekening gebracht.